

SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TINH GỌN, HIỆU LỰC, HIỆU QUẢ - QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VÀ YÊU CẦU XÂY DỰNG NỀN CÔNG VỤ TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

★ PGS, TS ĐINH NGỌC GIANG

Vụ Tổ chức cán bộ,
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

★ TS NGUYỄN HẢI YẾN

Học viện Chính trị khu vực I

- **Tóm tắt:** Bài viết phân tích quan điểm của Đảng về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; đồng thời làm rõ những yêu cầu mới đặt ra đối với xây dựng nền công vụ trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên mới, phát triển nhanh, bền vững và hội nhập quốc tế sâu rộng. Trong đó, làm rõ mối quan hệ biện chứng giữa đổi mới tổ chức bộ máy với xây dựng nền công vụ hiện đại, chuyên nghiệp, phục vụ nhân dân.
- **Từ khóa:** tổ chức bộ máy; hệ thống chính trị; nền công vụ; kỷ nguyên mới.

Organizing the political system apparatus to be streamlined, effective, and efficient - The Party's perspective and the requirements for building a public service in the new era

- **Abstract:** This article analyzes the Party's perspective on organizing the political system apparatus to be streamlined, effective, and efficient; and clarifies the new requirements for building a public service in the context of the country entering a new era of rapid and sustainable development and deep international integration. This article also clarifies the dialectical relationship between organizational reform and the building of a modern, professional and pro-people public service.
- **Keywords:** organizational structure; political system; public service; new era.

1. Mở đầu

Xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả là một chủ trương lớn, xuyên suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam trong quá trình lãnh đạo công cuộc đổi mới đất nước. Trong bối cảnh Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mới, với yêu cầu ngày càng cao về

quản trị quốc gia, năng lực điều hành và chất lượng phục vụ nhân dân, vấn đề tổ chức bộ máy không chỉ là yêu cầu nội tại của hệ thống chính trị, mà còn trở thành điều kiện quyết định để hiện thực hóa mục tiêu phát triển nhanh và bền vững.

Những năm gần đây, Đảng đã ban hành nhiều nghị quyết, kết luận quan trọng về tiếp tục đổi

mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị. Điểm mới nổi bật là tư duy tiếp cận mang tính tổng thể, đồng bộ, gắn chặt sắp xếp tổ chức bộ máy với nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước và phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Đặc biệt, trong bối cảnh “kỷ nguyên mới”, chuyển đổi số, hội nhập sâu rộng, cạnh tranh chiến lược và yêu cầu phát triển dựa trên tri thức, đổi mới sáng tạo - việc tinh gọn bộ máy không chỉ dừng ở giảm đầu mối, biên chế, mà còn hướng tới nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, hoạt động thực chất.

Trong tổng thể đó, xây dựng nền công vụ giữ vai trò then chốt, là “khâu trung tâm” quyết định sự thành bại trong việc đưa chủ trương của Đảng vào cuộc sống. Một bộ máy tinh gọn nhưng thiếu nền công vụ chuyên nghiệp, liên chính, hiện đại thì khó có thể đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên mới. Vì vậy, nghiên cứu quan điểm của Đảng về sắp xếp tổ chức bộ máy và làm rõ những yêu cầu mới đối với xây dựng nền công vụ không chỉ có ý nghĩa lý luận, mà còn có giá trị thực tiễn sâu sắc.

2. Nội dung

2.1. Quan điểm về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả

Từ nhiệm kỳ Đại hội VI tới nhiệm kỳ Đại hội XIV của Đảng đều nhấn mạnh nhiệm vụ tinh gọn tổ chức bộ máy, xây dựng mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị đáp ứng yêu cầu của giai đoạn mới. Đặc biệt, trong nhiệm kỳ Đại hội XII, XIII, Đảng ban hành nhiều văn bản lãnh đạo việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị: Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu

lực, hiệu quả; Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 17-11-2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới; Kết luận số 121-KL/TW ngày 24-01-2025 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; Kết luận số 126-KL/TW ngày 14-02-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về một số nội dung, nhiệm vụ tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị năm 2025; Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12-4-2025 Hội nghị lần thứ 11 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII. Tiếp đó, từ tháng 7-2025 đến tháng 01-2026, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã ban hành 11 Kết luận để kịp thời kiện toàn tổ chức, bộ máy của cả hệ thống chính trị đáp ứng yêu cầu kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc⁽¹⁾.

Đây là chủ trương xuyên suốt mang tầm chiến lược của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Trong các văn bản lãnh đạo của Đảng về sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, thể hiện sự thống nhất quan điểm trên một số nội dung chủ yếu sau:

Một là, thực hiện nghiêm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo việc đổi mới, sắp xếp và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị

Nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo việc đổi mới, sắp xếp và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế

của hệ thống chính trị giữ vai trò then chốt, bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ, hiệu quả trong quá trình thực hiện. Đảng quyết định những vấn đề cốt lõi về chủ trương, chính sách, cơ chế, tạo hành lang pháp lý vững chắc cho hoạt động của Quốc hội và Chính phủ. Đồng thời, Đảng giám sát, kiểm tra việc thực hiện, bảo đảm kỷ luật, kỷ cương, chống tiêu cực, góp phần nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của bộ máy nhà nước và các tổ chức chính trị - xã hội, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong từng giai đoạn.

Nghị quyết số 06-NQ/HNTW ngày 29-3-1989 Hội nghị Trung ương 6 khóa VI khẳng định sự lãnh đạo đúng đắn, bản lĩnh, sáng suốt của Đảng là nhân tố tiên quyết trong phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, vượt qua mọi khó khăn, thách thức để thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới đất nước, trong đó có nhiệm vụ sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; đưa đất nước vững bước trên con đường phát triển: “Sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của công cuộc đổi mới ở nước ta”⁽²⁾.

Năm 2017, lần đầu tiên nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo việc đổi mới, sắp xếp và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị được xác định trong Nghị quyết số 18-NQ/TW. Điều này tạo ra sự đồng bộ, nhịp nhàng trong quá trình tổ chức thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy, đồng thời nâng cao trách nhiệm và đòi hỏi cao hơn về năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng để phù hợp với điều kiện thực tiễn. Nghị quyết số 18-NQ/TW xác định: Nghiêm túc thực hiện nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo việc đổi mới, sắp xếp và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị; tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã

hội và quyền làm chủ của nhân dân⁽³⁾...

Kết luận số 121-KL/TW tuy không nhắc trực tiếp tới nguyên tắc này nhưng đã nhấn mạnh yêu cầu để tiếp tục đẩy mạnh cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy, xây dựng, hoàn thiện, nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của đất nước trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc: “Trong quá trình thực hiện, phải bám sát các nguyên tắc của Đảng, Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng”. Việc tuân thủ nghiêm túc, thực chất các nguyên tắc của Đảng, Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng giúp duy trì sự thống nhất ý chí, hành động trong toàn Đảng và hệ thống chính trị, tránh đi chệch hướng trong quá trình thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; bảo đảm nền tảng vững chắc cho mọi thắng lợi của cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy.

Hai là, quan điểm về mục đích sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị

Vấn đề này đã được Nghị quyết số 06-NQ/HNTW ngày 29-3-1989 Hội nghị Trung ương 6 khóa VI về kiểm điểm hai năm thực hiện Nghị quyết Đại hội VI và phương hướng, nhiệm vụ ba năm tới xác định rõ: “Sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, sự đổi mới các lĩnh vực của đời sống xã hội đang đòi hỏi phải đổi mới một cách căn bản tổ chức và phương thức hoạt động của hệ thống chính trị nhằm nâng cao chất lượng lãnh đạo của Đảng, tăng cường hiệu lực quản lý của Nhà nước, mở rộng dân chủ, phát huy vai trò tích cực và năng lực sáng tạo của nhân dân, ngăn chặn có hiệu quả chủ nghĩa quan liêu, tạo ra động lực tổng hợp của xã hội”⁽⁴⁾.

Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII tiếp tục xác định mục đích của sắp xếp tổ chức

bộ máy của hệ thống chính trị là: “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội và quyền làm chủ của nhân dân; bám sát Cương lĩnh, Hiến pháp, Điều lệ và các văn kiện của Đảng trong việc đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; đặt trong tổng thể nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng; thực hiện đồng bộ với đổi mới kinh tế, đáp ứng yêu cầu xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”⁽⁵⁾.

Đại hội XIII khẳng định tiếp tục đổi mới, sắp xếp bộ máy hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả là yêu cầu cấp thiết; cần tiến hành đồng bộ với đổi mới kinh tế, tạo động lực phát triển toàn diện. Tổ chức bộ máy tinh gọn giúp giảm bớt tầng nấc trung gian, tăng tính chủ động, linh hoạt; hoạt động hiệu lực, hiệu quả, nâng cao năng lực quản lý của Nhà nước, chất lượng phục vụ nhân dân. Đồng thời, sự đổi mới này đáp ứng yêu cầu nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng trong bối cảnh mới, bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện và hiệu quả đối với sự phát triển của đất nước. Đại hội chỉ rõ: “Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của Đảng và hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đồng bộ với đổi mới kinh tế, đáp ứng yêu cầu nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng”⁽⁶⁾.

Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12-4-2025 Hội nghị Trung ương 11 khóa XIII xác định rõ hơn mục đích của công cuộc sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị là “Hoàn thiện và nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị”⁽⁷⁾. Trong đó, “hoàn thiện” đòi hỏi rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định, cơ chế; “hiệu năng” tập

trung vào năng suất, chất lượng công việc; “hiệu lực” nhấn mạnh tính nghiêm minh, khả năng thực thi quyết định; “hiệu quả” hướng đến kết quả thực tế của việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức trong hệ thống chính trị. Việc xác định mục đích nâng cao đồng bộ các yếu tố này giúp bộ máy vận hành trơn tru, tiết kiệm kinh phí, tăng cường khả năng giải quyết vấn đề, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của nhân dân và sự phát triển của đất nước.

Ba là, bảo đảm đồng bộ, liên thông giữa pháp luật của Nhà nước với quy định của Đảng về tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị

Quy định của Đảng định hướng chính trị, xác định mục tiêu, nguyên tắc; pháp luật của Nhà nước bảo đảm tính pháp lý và hiệu lực thực thi trên toàn hệ thống. Sự đồng bộ, liên thông giữa pháp luật của Nhà nước và quy định của Đảng tạo nên cơ sở chính trị và pháp lý vững chắc, bảo đảm quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy diễn ra thuận lợi, hiệu quả, đúng định hướng; tránh chông chéo, mâu thuẫn; giữ vững vai trò lãnh đạo, cầm quyền của Đảng.

Nhận thức được tầm quan trọng của việc bảo đảm đồng bộ, liên thông giữa pháp luật của Nhà nước với quy định của Đảng về tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị, Nghị quyết số 18-NQ/TW yêu cầu: “Tiếp tục cụ thể hóa, thể chế hóa chủ trương, nghị quyết, kết luận của Đảng về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy bằng các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước”⁽⁸⁾. Đại hội XIII tiếp tục khẳng định quan điểm “*Hoàn thiện thể chế, bảo đảm đồng bộ, liên thông giữa pháp luật của Nhà nước với quy định của Đảng về tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị*”⁽⁹⁾. Kết luận số 121-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII giao Bộ Chính trị, Ban Bí thư chỉ đạo Đảng ủy Quốc hội, Đảng ủy Chính phủ lãnh

đạo, chỉ đạo: thể chế hóa các chủ trương, quy định của Đảng; rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các văn bản pháp luật về tổ chức và hoạt động của các tổ chức trong hệ thống chính trị”⁽¹⁰⁾. Kết luận số 126-KL/TW của Bộ Chính trị, Ban Bí thư nêu yêu cầu Quốc hội họp xem xét và thông qua việc sửa đổi, bổ sung các quy định pháp luật có liên quan về tổ chức bộ máy các cơ quan nhà nước. ... Giao Đảng ủy Quốc hội, Đảng ủy Chính phủ, Đảng ủy Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể trung ương, các ban đảng trung ương, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp tiếp tục khẩn trương nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, cơ chế, chính sách liên quan để có cơ sở pháp lý triển khai hoàn thiện mô hình tổng thể của hệ thống chính trị trong thời gian tới, bảo đảm đồng bộ trong quá trình thực hiện tinh gọn tổ chức bộ máy.

Tại phiên khai mạc Đại hội XIV ngày 20-01-2026, trong Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII về các văn kiện trình Đại hội XIV, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh một trong năm quan điểm chỉ đạo lớn là: Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; giữ vững đoàn kết, thống nhất; vận hành thông suốt, đồng bộ, hiệu quả tổ chức bộ máy mới; nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền, sức chiến đấu của Đảng và năng lực quản lý, quản trị, kiến tạo phát triển của Nhà nước. Triển khai tốt quan điểm này góp phần quan trọng hoàn thành các mục tiêu, tám nội dung xuyên suốt tập trung thực hiện các quyết sách chiến lược, 3 đột phá trong kỷ nguyên phát triển mới của đất nước.

Bốn là, trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị phải tôn trọng và phát huy vai trò, tính tự chủ, năng động, sáng tạo của các tổ chức

Nghị quyết số 06-NQ/HNTW ngày 29-3-1989 Hội nghị Trung ương 6 khóa VI đã nêu vấn đề cần phát huy vai trò, tính tự chủ, năng động, sáng tạo của các tổ chức trong hệ thống chính trị: “Các cấp ủy đảng phải đổi mới phương thức lãnh đạo các đoàn thể quần chúng, tạo mọi điều kiện để mỗi đoàn thể phát huy tính chủ động, sáng tạo trong hoạt động của mình. Đảng lãnh đạo và tôn trọng tính độc lập về tổ chức của các đoàn thể”⁽¹¹⁾. Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII tiếp tục xác định sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng là yếu tố then chốt bảo đảm thành công: “Có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị với quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, hiệu quả”⁽¹²⁾. “Quyết tâm cao” thể hiện ý chí chính trị mạnh mẽ, sự thống nhất trong nhận thức và hành động. “Nỗ lực lớn” đòi hỏi sự tận tâm, trách nhiệm của mỗi tập thể và cá nhân. “Hành động quyết liệt” là sự triển khai nhanh chóng, dứt khoát các chủ trương, chính sách. “Hiệu quả” là thước đo đánh giá tác động thực tế của quá trình tổ chức thực hiện. Sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị với tinh thần này sẽ tạo ra sức mạnh tổng hợp, vượt qua mọi khó khăn, đạt được mục tiêu của quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Kết luận số 121-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII nhấn mạnh: “Để việc sắp xếp tổ chức bộ máy từ Trung ương đến địa phương hoàn thành trong tháng 02-2025, đề nghị Ban Tổ chức Trung ương tiếp tục chủ trì, phối hợp với các ban đảng, đảng ủy trực thuộc Trung ương tập trung đôn đốc triển khai, hướng dẫn, tháo gỡ những khó khăn, bất cập, vướng mắc phát sinh trong triển

khai thực hiện, không để ảnh hưởng đến hoạt động của các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị”⁽¹³⁾.

Năm là, quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, bố trí cán bộ phải tiếp tục làm tốt công tác chính trị, tư tưởng với cán bộ, đảng viên và nhân dân; chế độ, chính sách đối với cán bộ bị tác động, ảnh hưởng

Nhận thức rõ công tác chính trị, tư tưởng đóng vai trò then chốt, tạo sự thống nhất, đồng thuận, ủng hộ trong quá trình sắp xếp bộ máy, tinh giản biên chế nên xuyên suốt các văn bản lãnh đạo của Đảng đều nêu quan điểm về làm tốt công tác chính trị, tư tưởng với cán bộ, đảng viên và nhân dân; chế độ, chính sách đối với cán bộ bị tác động, ảnh hưởng trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, bố trí cán bộ.

Nghị quyết số 06-NQ/HNTW ngày 29-3-1989 Hội nghị Trung ương 6 khóa VI đã nêu quan điểm: “Công cuộc đổi mới ở nước ta cũng như những chuyển động lớn và diễn biến phức tạp của tình hình thế giới đang đặt ra nhiều vấn đề mới về nhận thức, lý luận, tác động mạnh đến tư tưởng, tình cảm của cán bộ, đảng viên và nhân dân ta, vì vậy phải đổi mới và tăng cường công tác tư tưởng”; “đòi hỏi mỗi cá nhân, mỗi đơn vị phải dám từ bỏ những quan điểm sai trái, những lợi ích cục bộ, bản vị, giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa các lợi ích, tôn trọng và phục tùng nguyên tắc và lợi ích chung”.

Nghị quyết số 18-NQ/TW xác định, không chỉ làm tốt công tác chính trị, tư tưởng, chế độ, chính sách đối với cán bộ bị tác động, ảnh hưởng mà còn cần tạo sự đồng thuận trong xã hội; đề phòng và ngăn chặn các luận điệu chống phá của các thế lực thù địch: “Làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên về đổi mới, sắp xếp tổ

chức, bộ máy, tinh giản biên chế; tăng cường tuyên truyền, vận động, thuyết phục, tạo sự thống nhất cao trong Đảng và sự đồng thuận trong xã hội, không để các thế lực thù địch, các phần tử xấu lợi dụng xuyên tạc, chống phá, chia rẽ nội bộ”⁽¹⁴⁾.

Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh yêu cầu làm tốt công tác chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân, nhất là đối với trường hợp do ảnh hưởng trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế: “Làm tốt công tác tư tưởng; giải quyết kịp thời chế độ, chính sách đối với các trường hợp do ảnh hưởng trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế”⁽¹⁵⁾.

Kết luận số 126-KL/TW ngày 14-02-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư nhấn mạnh: “Quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, bố trí cán bộ phải tiếp tục làm tốt công tác chính trị, tư tưởng, chế độ, chính sách đối với cán bộ bị tác động, ảnh hưởng”⁽¹⁶⁾. Điều này đòi hỏi việc quán triệt sâu sắc mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng, giúp cán bộ, đảng viên hiểu rõ, tự giác thực hiện. Đồng thời, giải quyết kịp thời, thỏa đáng chế độ, chính sách cho những trường hợp bị ảnh hưởng là trách nhiệm, thể hiện tính nhân văn của Đảng và Nhà nước; giúp ổn định tình hình, tạo động lực mới; tránh gây tâm lý tiêu cực, cản trở quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Như vậy, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị là chủ trương nhất quán, được coi là một cuộc cách mạng sâu sắc, lâu dài, gắn chặt với xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Việc nhấn mạnh các yếu tố “hoàn thiện - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả” trong các nghị quyết gần đây cho thấy tư duy lãnh đạo của Đảng đã có bước phát triển quan trọng, chuyển mạnh từ

“tinh gọn về hình thức” sang “tinh gọn gắn với chất lượng hoạt động thực chất”.

2.2. Yêu cầu xây dựng nền công vụ ưu tú trong kỷ nguyên mới

Ở bất kỳ quốc gia nào, nền công vụ giữ vị trí quan trọng trong chế độ chính trị; là “trụ cột” của quản trị quốc gia; là bộ phận thực thi giúp hiện thực hóa đường lối, chủ trương chính trị của đảng cầm quyền; góp phần duy trì và phát triển đất nước. Do vậy, quốc gia nào cũng mong muốn có một nền công vụ chuyên nghiệp, trong sạch, dân chủ, khách quan, bảo đảm bộ máy nhà nước hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đội ngũ công chức có năng lực, động lực làm việc nhằm phục vụ người dân ngày một tốt hơn. Trong bối cảnh Việt Nam bước vào kỷ nguyên phát triển mới, hội nhập quốc tế sâu rộng và những yêu cầu ngày càng cao đối với đội ngũ cán bộ, công chức, để thực hiện thành công mục tiêu toàn diện của công cuộc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, việc xây dựng một nền công vụ ưu tú, chuyên nghiệp, hiện đại, thực tài trở thành một yếu tố then chốt để thực hiện thành công sự nghiệp đổi mới và phát triển bền vững của đất nước. Theo đó, đặt ra 3 yêu cầu cơ bản đối với việc xây dựng nền công vụ ưu tú trong kỷ nguyên mới:

Một là, yêu cầu xây dựng nền công vụ chuyên nghiệp, hiện đại, minh bạch, góp phần phục vụ tốt công tác quản lý nhà nước, điều hành phát triển kinh tế - xã hội

Một nền công vụ tốt sẽ hỗ trợ công tác quản lý, điều hành quốc gia, địa phương phát triển theo các định hướng mong đợi và tạo điều kiện tốt nhất cho các thực thể trong xã hội đạt mục tiêu tối đa và hiệu quả cao nhất. Để công tác quản lý nhà nước và điều hành phát triển kinh tế - xã hội đạt hiệu quả cao, việc xây dựng một nền công vụ vững mạnh là yêu cầu

cấp thiết. Nền công vụ cần bảo đảm tính chuyên nghiệp, đội ngũ cán bộ, công chức có năng lực, phẩm chất, tận tâm phục vụ. Tính minh bạch và trách nhiệm giải trình cao trong mọi hoạt động giúp tăng cường niềm tin của người dân và doanh nghiệp.

Một nền công vụ năng động, sáng tạo, dám nghĩ dám làm sẽ tạo ra môi trường thuận lợi cho các chủ thể trong xã hội phát huy tối đa tiềm năng. Quy trình, thủ tục hành chính cần được đơn giản hóa, hiệu quả hóa, giảm thiểu chi phí thời gian và nguồn lực cho người dân và doanh nghiệp. Đồng thời, việc ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động công vụ là yếu tố then chốt để nâng cao năng suất và hiệu quả quản lý, điều hành.

Nền công vụ ưu tú không chỉ thực thi hiệu quả các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước mà còn phải chủ động kiến tạo, dự báo các vấn đề phát sinh, từ đó đưa ra những giải pháp điều hành linh hoạt và phù hợp với thực tiễn. Sự phối hợp chặt chẽ giữa các cấp, các ngành trong bộ máy nhà nước cũng là yếu tố quan trọng để bảo đảm tính thống nhất và đồng bộ trong quản lý và điều hành, hướng tới mục tiêu phát triển bền vững và toàn diện của quốc gia và từng địa phương.

Hai là, yêu cầu xây dựng nền công vụ phục vụ nhân dân, với văn hóa đạo đức công vụ cao

Xây dựng nền công vụ phục vụ nhân dân đòi hỏi sự chuyển đổi sâu sắc trong nhận thức và hành động của đội ngũ cán bộ, công chức. Bên cạnh việc thực thi quyền lực nhà nước để quản lý xã hội, hoạt động công vụ cần chú trọng hơn vào vai trò cung ứng dịch vụ công chất lượng, đáp ứng nhu cầu đa dạng của người dân. Điều này đòi hỏi sự chuyên nghiệp, tận tâm, trách nhiệm về cả trình độ, năng lực và thái độ.

Nền công vụ cần xây dựng cơ chế tiếp nhận và giải quyết ý kiến phản hồi của người dân một cách hiệu quả, coi đây là thước đo quan trọng đánh giá chất lượng hoạt động. Các quy trình, thủ tục hành chính cần được công khai, minh bạch, đơn giản hóa và thân thiện với người dân, bảo đảm mọi người dân đều có cơ hội tiếp cận dịch vụ công một cách bình đẳng.

Ứng dụng công nghệ thông tin trong cung ứng dịch vụ công trực tuyến là một yêu cầu tất yếu, giúp tiết kiệm thời gian, chi phí và nâng cao tính tiện lợi cho người dân. Đồng thời, cần chú trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức có kỹ năng giao tiếp, ứng xử tốt, có tinh thần hợp tác và luôn đặt lợi ích của người dân lên hàng đầu. Nền công vụ thực sự phục vụ nhân dân là nền công vụ kiến tạo, đồng hành và mang lại sự hài lòng cho người dân trong mọi mặt của đời sống xã hội.

Ba là, yêu cầu xây dựng nền công vụ hiệu lực, hiệu quả, góp phần thực hiện thành công cải cách hành chính theo định hướng của Chính phủ

Xây dựng nền công vụ hiệu lực, hiệu quả là yêu tố then chốt để thực hiện thành công cải cách hành chính theo định hướng của Chính phủ. Điều này đòi hỏi sự đổi mới toàn diện từ thể chế, bộ máy đến đội ngũ cán bộ, công chức, cơ sở vật chất. Nền công vụ cần được xây dựng trên cơ sở pháp luật, bảo đảm tính thống nhất, thông suốt và kỷ luật nghiêm minh trong hoạt động.

Tính hiệu lực thể hiện ở khả năng tạo ra sự chấp hành và thực thi đầy đủ, nghiêm túc các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Tính hiệu quả thể hiện kết quả đạt được khi sử dụng các nguồn lực, đồng thời thể hiện sự so sánh giữa một bên là kết quả đạt được với một bên là mục tiêu đề ra hoặc kết quả mong

đợi; được đo lường bằng kết quả thực tế mang lại, tối ưu hóa việc sử dụng nguồn lực công, giảm thiểu chi phí và thời gian trong các quy trình hành chính.

Để đạt được điều này, cần tập trung vào việc hoàn thiện hệ thống thể chế hành chính, loại bỏ các quy định chồng chéo, mâu thuẫn, gây khó khăn cho người dân và doanh nghiệp. Bộ máy hành chính cần được sắp xếp tinh gọn, hợp lý, phân công chức năng, nhiệm vụ rõ ràng, tránh tình trạng đùn đẩy, né tránh trách nhiệm. Đội ngũ cán bộ, công chức phải được nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ, có tinh thần trách nhiệm cao và đạo đức công vụ trong sáng. Đồng thời, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng chính phủ điện tử để nâng cao tính minh bạch, công khai và hiệu quả hoạt động của nền công vụ, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu cải cách hành chính mà Chính phủ đã đề ra.

3. Kết luận

Sắp xếp, tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị gắn với xây dựng nền công vụ ưu tú là cuộc cách mạng toàn diện, then chốt để nâng cao hiệu lực lãnh đạo, quản lý và hiệu quả hoạt động trong kỷ nguyên mới. Việc này giúp giảm tầng nấc trung gian, rút ngắn thời gian ra quyết định, bảo đảm bộ máy vận hành “Tinh - Gọn - Mạnh - Hiệu năng - Hiệu quả”, từ đó thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, chuyển đổi số quốc gia và hiện thực hóa mục tiêu dân giàu, nước mạnh.

Trong kỷ nguyên mới, xây dựng nền công vụ không chỉ nhằm bảo đảm bộ máy nhà nước vận hành thông suốt, mà còn phải đáp ứng yêu cầu quản trị phát triển, quản trị rủi ro và quản trị chuyển đổi. Điều này đòi hỏi nền công vụ phải chuyển từ mô hình “thực thi - tuân thủ” sang mô hình “kiến tạo - phục vụ - đồng hành”, trong đó đội ngũ cán bộ, công chức không chỉ giỏi

chuyên môn mà còn có tư duy chiến lược, năng lực số và đạo đức công vụ vững vàng □

Ngày nhận bài: 05-01-2026;

Ngày bình duyệt: 20-01-2026;

Ngày duyệt đăng: 27-01-2026.

Email tác giả: gianghvct@gmail.com

(1) 11 kết luận gồm: Kết luận số 174-KL/TW ngày 04-7-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về một số nhiệm vụ tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 2 cấp bảo đảm thông suốt, hiệu quả; Kết luận số 177-KL/TW ngày 11-7-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 2 cấp bảo đảm thông suốt, hiệu quả; Kết luận số 178-KL/TW ngày 17-7-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tiếp tục triển khai các nhiệm vụ bảo đảm tổ chức bộ máy của đơn vị hành chính 2 cấp hoạt động thông suốt, hiệu quả; Kết luận số 179-KL/TW ngày 25-7-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tiếp tục triển khai các nhiệm vụ hoàn thiện tổ chức bộ máy và hoạt động của mô hình chính quyền địa phương 2 cấp; Kết luận số 183-KL/TW ngày 01-8-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tích cực triển khai vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, chuyên mạnh cấp cơ sở sang chủ động nắm, điều hành kinh tế - xã hội, quốc phòng an ninh; Kết luận số 192-KL/TW ngày 19-9-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về thực hiện pháp luật về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền khi vận hành chính quyền địa phương 2 cấp; Kết luận số 195-KL/TW ngày 26-9-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tình hình, kết quả hoạt động của bộ máy hệ thống chính trị và chính quyền địa phương 2 cấp; Kết luận số 202-KL/TW ngày 31-10-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tình hình, kết quả hoạt động của bộ máy hệ thống chính trị và chính quyền địa phương 2 cấp;

Kết luận số 212-KL/TW ngày 18-11-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về định hướng xây dựng tiêu chuẩn của đơn vị hành chính, phân loại đơn vị hành chính và phân loại đô thị; Kết luận số 228-KL/TW của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tình hình, kết quả hoạt động của bộ máy hệ thống chính trị và chính quyền địa phương 2 cấp; Kết luận số 230-KL/TW ngày 05-01-2026 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về Đề án sắp xếp, tinh gọn các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ và Đề án đánh giá mô hình hoạt động của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam.

(2), (4), (11) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.49, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr.584, 585, 586.

(3), (8) ĐCSVN: *Văn kiện Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2017, tr.627, 624, 630.

(5), (14) ĐCSVN: *Văn kiện Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2017, tr.43, 45.

(6), (9), (15) ĐCSVN: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.239, 239, 240.

(7) Ban Chấp hành Trung ương Đảng: *Nghị quyết số 60-NQ/TW ngày 12-4-2025 Hội nghị lần thứ 11 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII*, Hà Nội, 2025.

(10), (12), (13) Ban Chấp hành Trung ương: Kết luận số 121-KL/TW ngày 24-01-2025 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, Hà Nội, 2025.

(16) Bộ Chính trị: Kết luận số 126-KL/TW ngày 14-02-2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về một số nội dung, nhiệm vụ tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị năm 2025, Hà Nội, 2025.